

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเภผลิตภัณฑ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเภผลิตภัณฑ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเภผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภผลิตภัณฑ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ไว้ ดังนี้

1. ผลិតภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
3. ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่ง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
4. ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
5. ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกในกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกในกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 310 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาเพื่อหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรง ปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้

(Try-out) กับกลุ่มทดลองซึ่งมิใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbrach's Alpha Coefficient)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดให้ส่งจดหมายตอบกลับทางไปรษณีย์ ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถามเมื่อครบกำหนด 15 วัน ยังไม่ได้รับแบบสอบถามตอบกลับ ดำเนินการติดต่อทางโทรศัพท์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลอีกครั้ง ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหาความในแบบสอบถามที่ตอบรับกลับมา และความสมบูรณ์ของเนื้อหาแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมทั้งหมด 310 ชุด นำไปวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกในกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประเภทผลิตภัณฑ์ ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

3. ผลวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทผลิตภัณฑ์ กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเภทผลิตภัณฑ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกในกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 71.0 มีอายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 69.7 มีระดับการศึกษา ต่ำกว่า ประถมศึกษา จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 72.9 และอาชีพหลักที่ทำรายได้มากที่สุด ทำนา/ทำไร่/ทำสวน จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 89.4

2. ข้อมูลทั่วไปของประเภทผลิตภัณฑ์ ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามส่วนใหญ่เป็นประเภทผลิตภัณฑ์ของใช้และของประดับตกแต่ง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 รองลงมา ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้า เครื่องแต่งกาย จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ประเภทผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ประเภทผลิตภัณฑ์ศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 และประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม อยู่ในระดับ 2 ดาว จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมา 4 ดาว จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 3 ดาว จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และ 1 ดาว จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 ตามลำดับ กลุ่มดำเนินการตั้งแต่เริ่มตั้งกลุ่มมาเป็นระยะเวลา 1 – 2 ปี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 รองลงมา ระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 ระหว่าง 3-4 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 และยังไม่ถึง 1 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 การดำเนินการของกลุ่มเป็นรายได้หลักให้กับสมาชิก จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 รายได้เสริม จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 77.4 ยอดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเฉลี่ย (เฉลี่ย/เดือน) น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 รองลงมา 10,000 – 30,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 และ 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3) ตามลำดับ ผลของการดำเนินการของกลุ่มในรอบปีที่ผ่านมา มีกำไร จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 68.1 และขาดทุน จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 ตามลำดับ สมาชิกของกลุ่มมีรายได้จากการทำกิจกรรมกับกลุ่มเฉลี่ยเดือนละ 1,000 – 3,000 บาท จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 72.6 รองลงมา 3,001 – 5,000 บาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 และน้อยกว่า 1,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ตามลำดับ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้รับการรับรองมาตรฐาน มผช. จำนวน 302 คน

คิดเป็นร้อยละ 97.42 และอย. จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.58 ตามลำดับ การจัดสรรกำไรจากการดำเนินงานของกลุ่ม จ่ายเป็นเงินปันผลให้กับสมาชิกผู้ถือหุ้น จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 85.8 และเก็บไว้เป็นทุนในการดำเนินงาน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 ตามลำดับ

3. การปฏิบัติการเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาราย ด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุก ด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการบริหารเงินและทุน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการตลาด และ ด้านการบริหารการผลิต ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัย ได้นำเสนอเป็นรายด้านตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

3.1 การปฏิบัติการเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารเงินและทุน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ 3 ลำดับ ดังนี้ สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการเงินของกลุ่มทุกครั้ง มีการจัดทำบัญชีการเงินที่ชัดเจนและโปร่งใสและมีการวางแผนทางการเงินของกลุ่มอย่างชัดเจน ตามลำดับ

3.2 การปฏิบัติการเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ โดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ 3 ลำดับ ดังนี้ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและสมาชิก อย่างชัดเจน มีการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงการปฏิบัติการและวางแผนการทำธุรกิจของกลุ่ม และมีการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์การดำเนินงานของธุรกิจอย่างชัดเจน ตามลำดับ

3.3 การปฏิบัติการเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ โดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ 3 ลำดับ ดังนี้ การกำหนดราคาสินค้าเป็นมาตรฐานเดียวกับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน มีการจัดช่องทางการจัดจำหน่ายที่ชัดเจน เช่น ผู้ผลิต ไปยังลูกค้า, ผู้ผลิต ไปยังผู้ค้าปลีก ไปยังลูกค้า เป็นต้น และ มีการพัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาดอยู่เสมอ ตามลำดับ

3.4 การปฏิบัติการเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารการผลิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ โดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ 3 ลำดับ ดังนี้ มีการตรวจสอบคุณภาพของสินค้าทุกชิ้นที่ออกจำหน่าย มีการวางแผนการผลิตทุกขั้นตอน และมีการตรวจสอบขบวนการผลิตทุกขั้นตอน ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์ชุมชนกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความสัมพันธ์ประเภทผลิตภัณฑ์ กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ระหว่าง .266 ถึง .688 มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันก่อนข้างสูง รองลงมา ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่งกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการเงินและทุนมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันก่อนข้างสูงและอันดับที่สาม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึกกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันก่อนข้างสูงและคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดสามลำดับ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการผลิตมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันก่อนข้างต่ำ รองลงมา ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการตลาดมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันก่อนข้างต่ำและอันดับที่สาม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์อาหารกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการผลิตมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันก่อนข้างต่ำ

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายคู่สามารถสรุปผลได้ดังนี้

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหารกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการตลาด มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันก่อนข้างสูง

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหารกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการเงินและทุน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการผลิต

4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการเงินและทุน มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันปานกลาง

4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการตลาด ด้านการบริหารการผลิต มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยที่พบสามารถนำมาเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ ดังนี้

1. สมมติฐานข้อที่ 1 ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหารกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหารมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันต่ำ กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหารเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำรายได้ให้ชุมชนเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถผลิตได้ง่าย และตลาดมีความต้องการอยู่ในระดับมากจึงมีการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ ทั้ง การตลาด ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน มีการขึ้นทะเบียนผู้ผลิต นอกจากนั้นยังได้ดำเนินงานพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันแนวทางการพัฒนาผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนทั้งในภาพรวมของประเทศและในจังหวัดมหาสารคาม ได้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานไปตามแนวนโยบายของรัฐจากเดิมที่ภาครัฐมีบทบาทเป็นผู้ให้การสนับสนุน โดยตรงในทุก ๆ ด้านมาเป็นภาครัฐ จะลดบทบาทลงโดยการส่งเสริมให้ภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนามากขึ้น โดยจะมุ่งเน้นไปที่ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีความต้องการในการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับภัทรารุช นาคคุณทรง (2547 : 88) ได้ศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กลุ่มแปรรูปอาหารบ้านห้วยเสือเต้น อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า 1.) การจัดการ

การตลาด จัดทำแผนการตลาด โดยสำรวจสินค้าในตลาดปัจจุบัน รวมทั้งนำความต้องการของ
ลูกค้ามาร่วมกำหนดแผนงาน กำหนดเป้าหมายการขายแต่ละช่วงเวลาและทบทวนผลการ
ดำเนินงาน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาคือ 2.) การจัดการการผลิต จัดทำแผนการผลิตของกลุ่ม
ในแต่ละปี โดยประเมินผลการผลิตและพยากรณ์ความต้องการของตลาดซึ่งอาศัยการวิเคราะห์
ข้อมูลการขายในอดีต ปรับปรุงให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กลุ่มกำหนด โดยเน้นการผลิตสินค้า
ให้มีคุณภาพ ตรงตามมาตรฐานการผลิต 3.) การจัดการการเงินและบัญชี จัดทำแผนงบประมาณ
รายรับและรายจ่ายการดำเนินงานในช่วงระยะเวลา 1 ปี ไว้ล่วงหน้า ได้แก่ แผนงบประมาณการ
ขายและงบประมาณการผลิต ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการเพิ่มยอดขายสินค้าในแต่ละ
ปี การตรวจสอบข้อมูลให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายเพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มของผลการ
ดำเนินงานว่าประสบผลสำเร็จเพียงใด 4.) การจัดการทรัพยากรบุคคล ให้มีการพัฒนาฝีมือให้มี
ความชำนาญอยู่เสมอ กระตุ้นและส่งเสริมให้สมาชิกแสวงหาความรู้ โดยการส่งเข้ารับการ
ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน บำรุงขวัญและกำลังใจสมาชิก สร้างความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิก เพื่อให้
การปฏิบัติงานของกลุ่มเป็นไปด้วยความราบรื่น สร้างแรงจูงใจโดยการนำผลการประเมินการ
ปฏิบัติงาน มาพิจารณาค่าตอบแทนร่วมด้วย

1.1 ความสัมพันธ์เป็นรายคู่

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายคู่พบว่า มีคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด
จำนวนสามอันดับ ซึ่งจะทำการอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

1.1.1 ผลกระทบที่ชุมชนประเภทอาหาร กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
ด้านการบริหารเงินและทุน มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจ
เนื่องจากผลกระทบที่ชุมชนประเภทอาหารเป็นผลกระทบที่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและ
การผลิต การจัดหาวัตถุดิบในการผลิตสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ต้องใช้เงินทุนทั้งสิ้น ดังนั้นการบริหาร
การเงินทุนเป็นสิ่งที่ชุมชนต้องตระหนักถึงเป็นอันดับต้น ๆ เนื่องจากการดำเนินงานของธุรกิจ
เริ่มต้นทางด้านการจัดหาเงิน ซึ่งนำไปสู่การลงทุนเพื่อการดำเนินงานของธุรกิจ องค์การธุรกิจ
อาจดำเนินงานเพื่อหวังผลกำไร ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหาร
การเงินของเพชรี ชุมทรัพย์ (2545 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการเงิน โดยทั่วไปการ
ดำเนินงานของธุรกิจเริ่มต้นทางด้านการจัดหาเงิน ซึ่งนำไปสู่การลงทุนเพื่อการดำเนินงานของ
ธุรกิจ องค์การธุรกิจอาจดำเนินงานเพื่อหวังผลกำไรหรือไม่หวังผลกำไร โดยมีกิจกรรมพื้นฐาน
ทางธุรกิจ 3 ประเภท คือ กิจกรรมจัดหาเงิน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมการดำเนินงาน และมี

การบัญชีเป็นเครื่องมือที่สำคัญในทุกกิจกรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลทางการบัญชีขององค์การธุรกิจ
กิจกรรมทางธุรกิจ

1.1.2 ผลผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหาร กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
ด้านการบริหารการผลิต มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก
ผลผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหาร เป็นผลผลิตภัณฑ์ที่ต้องใช้กระบวนการผลิตที่ถูกต้องตามหลัก
อนามัย ต้องมีกรรมวิธีในการผลิตที่สะอาดและน่าเชื่อถือ การที่จะผลิตอาหารให้นำรับประทาน
และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคนั้นผู้ผลิตต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของสินค้าทุกชิ้นที่
ออกจำหน่าย มีการวางแผนการผลิตทุกขั้นตอน มีการตรวจสอบขบวนการผลิตทุกขั้นตอน
มีการสร้างความชำนาญและความมีฝีมือของสมาชิกอยู่เสมอ และมีการจัดเก็บวัตถุดิบ อุปกรณ์
เครื่องมือเป็นอย่างดี ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารการผลิตและการ
ปฏิบัติการของ ปราบัติ ต้นประยูร (2546 :7) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการผลิตและการ
ปฏิบัติการ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์สินค้าและบริการ โดยการ
แปลงสภาพปัจจัยนำเข้าให้เป็นผลผลิตที่มีคุณภาพ ปริมาณและเวลาตามที่กำหนด โดยมีต้นทุน
ต่ำ ผู้บริหารการผลิตจึงต้องทำกิจกรรมหรือหน้าที่ในการบริหารทั้ง 5 คือ การวางแผน การจัด
องค์การ การจัดกำลังคน การสั่งการ และการควบคุม

1.1.3 ผลผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหาร กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
ด้านการบริหารการตลาด มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจ
เนื่องจากผลผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหารเป็นผลผลิตภัณฑ์ที่ค่อนข้างจะเก็บไว้ได้ไม่นาน
นอกเหนือจากอาหารแปรรูป เป็นผลผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จแล้วต้องนำออกจำหน่ายทันที ดังนั้น
ควรจะมีการจัดการด้านการบริหารการตลาดให้ดียิ่งกว่าผลผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารเป็นผลผลิตภัณฑ์
ที่ตลาดส่วนใหญ่ก็ทำการผลิตกัน ดังนั้นจึงควรที่จะมีการกำหนดราคาสินค้าเป็นมาตรฐาน
เดียวกับผลผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน มีการจัดช่องทางการจัดจำหน่ายที่ชัดเจน เช่น ผู้ผลิตไปยัง
ลูกค้า, ผู้ผลิต ไปยังผู้ค้าปลีก ไปยังลูกค้า เป็นต้น มีการพัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของ
ตลาดอยู่เสมอ มีการออกงานแสดงสินค้าในงานต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่สินค้า เพื่อให้ลูกค้าได้รู้จัก
ผลผลิตภัณฑ์ของตน ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดการตลาดของศิริวรรณ เสรี
รัตน์ และคณะ (2545 : 75) ได้กล่าวไว้ว่า การตลาด หมายถึง กระบวนการในการวางแผนและ
การบริหารแนวความคิดการตั้ง ราคา การส่งเสริมการตลาด และการจัดจำหน่าย ความคิด สินค้า

และบริการเพื่อสร้างให้เกิดการแลกเปลี่ยน โดยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และสนองความพึงพอใจของบุคคลจากความหมายนี้จะเห็นว่าเน้นขั้นตอนในการบริหารการตลาด ซึ่งมีขั้นตอนเหมือนกับการบริหาร โดยทั่วไปซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การควบคุม แสดงให้เห็นถึงเครื่องมือการตลาดที่สำคัญ 4 ประการ อันประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด

2. สมมติฐานข้อที่ 2 ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่าผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทผ้า เครื่องแต่งกายกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่าผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทผ้า เครื่องแต่งกายกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงข้ามกันต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทผ้า เครื่องแต่งกายมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันต่ำ กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย เป็นผลิตภัณฑ์ที่ตลาดมีความต้องการอยู่ในระดับสูง มีกำลังในการซื้อ แต่ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้า เครื่องแต่งกายที่อยู่ในระดับที่มีคุณภาพ ดังนั้นผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทผ้า เครื่องแต่งกายที่มีคุณภาพต้องอาศัยประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดี ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับหลักการบริหารของวาสนา ปินตา (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านกับผลิตภัณฑ์ชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่งมีประสิทธิภาพในการดำเนินการแตกต่างกันคือ ปัจจัยด้านบุคคลซึ่งได้แก่คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน บทบาทหน้าที่ของตนรวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้าน นอกจากนี้ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของคณะกรรมการซึ่งต้องมีวิสัยทัศน์ในการวางแผนการทำงานและมีการบริหารงานที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และการส่งเสริมสนับสนุนของรัฐบาลก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะขาดเสียไม่ได้ ซึ่งในปัจจุบันพบว่าหน่วยงานภาครัฐยังขาดการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการกองทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านงบประมาณและการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ผลการศึกษานี้คาดว่าจะประโยชน์ต่อ

บุคคลทั่วไปที่ทำให้เข้าใจถึงสภาพการณ์ของกองทุนหมู่บ้าน และอาจสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.1 ความสัมพันธ์เป็นรายคู่

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายคู่พบว่า มีคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด จำนวนสามอันดับ ซึ่งจะทำการอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

2.1.1 ผลผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้า เครื่องตกแต่งกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารเงินและทุน มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้า เครื่องตกแต่ง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องการเวลาในการผลิต มีกระบวนการที่ซับซ้อน และต้องมีต้นทุนในการผลิตที่ค่อนข้างสูง ดังนั้นกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้า เครื่องตกแต่ง ต้องอาศัยการบริหารจัดการด้านการบริหารเงินและทุนที่ดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด และก่อให้เกิดประโยชน์และผลกำไรต่อชุมชนมากที่สุดด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการของ เพชร ชุมทรัพย์ (2545 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการเงิน โดยทั่วไป การดำเนินงานของธุรกิจเริ่มต้นทางด้านการจัดหาเงิน ซึ่งนำไปสู่การลงทุนเพื่อการดำเนินงานของธุรกิจ องค์การธุรกิจอาจดำเนินงานเพื่อหวังผลกำไรหรือไม่หวังผลกำไร โดยมีกิจกรรมพื้นฐานทางธุรกิจ 3 ประเภท คือ กิจกรรมจัดหาเงิน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมการดำเนินงาน และมีการบัญชีเป็นเครื่องมือที่สำคัญในทุกกิจกรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลทางการบัญชีขององค์การธุรกิจกิจกรรมทางธุรกิจ

2.1.2 ผลผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้า เครื่องตกแต่งกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารการผลิต มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้า เครื่องตกแต่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีขั้นตอนการผลิตที่ค่อนข้างยาก ดังนั้นกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ควรมีการบริหารจัดการด้านการบริหารการผลิตในเรื่องของมีการตรวจสอบคุณภาพของสินค้าทุกชิ้นที่ออกจำหน่าย) มีการวางแผนการผลิตทุกขั้นตอน มีการตรวจสอบขบวนการผลิตทุกขั้นตอนมีการสร้างความชำนาญและความมีฝีมือของสมาชิกอยู่เสมอ และมีการจัดเก็บวัตถุดิบ อุปกรณ์เครื่องมือเป็นอย่างดี ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดปัจจัยทางการตลาดของ คอตเลอร์ (Kotler. 1997 : 83) ได้กล่าวไว้ว่า ผลผลิตภัณฑ์เป็นสิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจเพื่อสนอง

ความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจ ผลผลิตทันทีที่เสนอขายอาจจะมีตัวคนหรือไม่มีตัวคนก็ได้ ผลผลิตทันทีจึงประกอบด้วยสินค้า บริการ ความคิด สถานที่ องค์กรหรือบุคคล ผลผลิตทันทีต้องมี อร์รลประโยชน์มีมูลค่าในสายตาของลูกค้า จึงจะทำให้ผลผลิตทันทีสามารถขายได้

2.1.3 ผลผลิตทันทีชุมชนประเภทผ้า เครื่องตกแต่ง กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารการตลาด มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผลผลิตทันทีชุมชนประเภทผ้า เครื่องตกแต่ง เป็นผลผลิตทันทีที่มีคู่แข่งทางการตลาดมากจึงทำให้ผู้ผลิตมีความลำบากในการจำหน่าย ดังนั้นกลุ่มผู้ผลิตผลผลิตทันทีชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามควรมีการบริหารจัดการด้านการบริหารการตลาดในเรื่องของการกำหนดราคาสินค้าเป็นมาตรฐานเดียวกับผลผลิตทันทีชนิดเดียวกัน มีการจัดช่องทางการจัดจำหน่ายที่ชัดเจน เช่น ผู้ผลิตไปยังลูกค้า, ผู้ผลิตไปยังผู้ค้าปลีก ไปยังลูกค้า เป็นต้น มีการพัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาดอยู่เสมอ มีการออกงานแสดงสินค้าในงานต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่สินค้าเพื่อจะทำให้ลูกค้าเกิดความสนใจในสินค้าและผลผลิตทันทีของกลุ่มผู้ผลิตผลผลิตทันทีชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามต่อไป ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการของสมคิด บางโม (2546 : 61) มีความเห็นว่าการจัดการ คือ ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ขององค์กรและนอกองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ จากความหมายดังกล่าว จะเห็นว่า การจัดการมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การจัดการเป็นศิลปะในการใช้คนทำงาน การจัดการต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐาน คือ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ การจัดการเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล

3. สมมุติฐานข้อที่ 3 ผลผลิตทันทีชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่ง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลผลิตทันทีชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ผลผลิตทันทีชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่งกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลผลิตทันทีชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงข้ามกันต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผลผลิตทันทีชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่งมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงข้ามกันต่ำกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลผลิตทันทีชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลผลิตทันทีชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่งเป็นสินค้าที่ต้องใช้ความละเอียดประณีตและต้องใช้ฝีมือในการผลิตประกอบกับ

ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มได้เป็นอย่างดีจึงทำให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่งกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของวัฒนาภรณ์ โมรินทร์ (2545 : 125-126) ได้ศึกษาเรื่องวิวัฒนาการ กระบวนการผลิต และการพัฒนาส่งเสริมการตลาดของกรณีศึกษาบ้านคำพระ อำเภอห้วยตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการพัฒนาจากสภาพเศรษฐกิจ เนื่องจากสังคมของบ้านคำพระเป็นสังคมเกษตรกร รายได้ขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ทำให้ประสบปัญหาแรงงานย้ายถิ่น คงเหลือแต่ผู้สูงอายุ และเด็ก ทำให้ไม่สามารถทอผ้าได้เหมือนก่อน ด้วยพระมหากรุณาธิคุณในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถให้การสนับสนุน และฟื้นฟูสภาพชีวิต และหน่วยงานราชการได้ส่งเสริมให้เกิดการผลิตตามแบบพื้นบ้านของแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะทอผ้าลายซิด

2. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ได้มีการพัฒนาจากผ้าชิ้นใส่งามมาเป็นหมอน ผ้าคลุมไหล่ ผ้าโพกศีรษะ ลวดลายพื้นฐานทรงเรขาคณิต พัฒนาการใช้สีธรรมชาติที่ไม่ทนทานมาเป็นสีกันตก ทำให้ผ้าที่ได้ในปัจจุบันเป็นผ้ามีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของตลาด และส่งผลให้ได้รับ การสนับสนุนเรื่องทุนดำเนินการจากหลายองค์กร จนปัจจุบันเก็บลายผ้าโดยใช้กราฟเก็บเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์

3. การตลาด และการจำหน่าย มีจำหน่ายทั้งแบบสำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูป มีการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้าน ให้สมาชิกมารวมกันโดยการรับรองคุณภาพที่ผ่านการตรวจสอบของคณะกรรมการกลุ่ม และหากมีการสั่งซื้อจะมีการกระจายการผลิตไปยังสมาชิกอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ กลุ่มได้ดำเนินการหาตลาด โดยจะนำสินค้าไปจำหน่ายเองตามงานแสดงสินค้าที่ราชการ และเอกชนจัดขึ้น

3.1 ความสัมพันธ์เป็นรายคู่

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายคู่พบว่า มีคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดจำนวนสามอันดับ ซึ่งจะทำการอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

3.1.1 ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่ง กับ

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารเงินและทุน มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทของใช้และของประดับ

ตกแต่งเป็นสินค้าที่ต้องใช้ต้นทุนในการผลิตที่สูงเนื่องจากเป็นสินค้าที่มีคู่แข่งเยอะจึงทำให้ต้องมีการใช้ต้นทุนเพื่อให้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมามีคุณภาพและเป็นที่น่าสนใจของลูกค้า ดังนั้นกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จึงควรมีการบริหารจัดการด้านการบริหารเงินและทุนในเรื่องของให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการเงินของกลุ่มทุกครั้ง มีการจัดทำบัญชีการเงินที่ชัดเจนและโปร่งใส และมีการวางแผนทางการเงินของกลุ่มอย่างชัดเจนเพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนได้กำไรจากการจำหน่ายที่มาก ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารของ วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ (2552 : 26-29) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการจัดการเป็นกระบวนการนี้มีความสัมพันธ์กับการกำหนดจุดมุ่งหมายขององค์กรและแปรเปลี่ยนจุดมุ่งหมายนั้นสู่การปฏิบัติจริงซึ่งความหมายนี้ผู้จัดการจะทำให้การดำเนินงาน กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้โดยผ่านกระบวนการที่เป็นระบบ มีการประสานงาน และความร่วมมือร่วมใจจากทรัพยากรจากมนุษย์ ขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ ที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

3.1.2 ผลិតภัณฑ์ชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่ง กับ

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารการผลิต มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องอาศัยความชำนาญและความมีฝีมือของสมาชิกมีการตรวจสอบขบวนการผลิตทุกขั้นตอน และควรตรวจสอบคุณภาพของสินค้าทุกชิ้นที่ออกจำหน่าย มีการวางแผนการผลิตทุกขั้นตอน จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้มีการบริหารจัดการด้านการบริหารการผลิตได้เป็นอย่างดี ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารของ ปีเตอร์ เอฟ. ดรักเกอร์ (Peter F. Drucker ; อ้างจากสมพงษ์ เกษมสิน. 2546 : 37) กล่าวว่า การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การทำงานต่างๆ ให้ ลุล่วง ไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำภายในสภาพองค์กรที่กล่าวนั้น ทรัพยากรด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์กรที่เข้ามาร่วมกันทำงานในองค์กร ซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านวัตถุดิบ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ เงินทุน รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการออกจำหน่ายและตอบสนองความพอใจให้กับสังคม

3.1.3 ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่ง กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารการตลาด มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่งของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้มีการบริหารจัดการด้านการบริหารการตลาดในเรื่องของการกำหนดราคาสินค้าเป็นมาตรฐานเดียวกับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน มีการจัดช่องทางทางการจัดจำหน่ายที่ชัดเจน เช่น ผู้ผลิตไปยังลูกค้า ผู้ผลิตไปยังผู้ค้าปลีกไปยังลูกค้า เป็นต้น มีการพัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาดอยู่เสมอ มีการออกงานแสดงสินค้าในงานต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่สินค้าจึงทำให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทของใช้และของประดับตกแต่ง กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารการตลาด มีความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กัน ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารของธงชัย สันติวงษ์ (2548 : 21-22) กล่าวถึงลักษณะของงานบริหารจัดการไว้ 3 ด้าน คือ ด้านที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้างาน งานบริหารจัดการ หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในองค์กร ด้านภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำ งานบริหารจัดการ หมายถึงการจัดระเบียบทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กรและการประสานกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และด้านของความรักใคร่ชอบ งานบริหารจัดการ หมายถึง การต้องทำให้งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

4. สมมุติฐานข้อที่ 4 ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึกกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึกมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันต่ำกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึกของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามส่วนใหญ่จะเป็นของพื้นเมืองของภาคอีสาน จึงต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน อันได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารเงินและทุน ด้านการบริหารการผลิต และด้านการบริหารการตลาด เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึกเป็นที่ต้องการของตลาดและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยว ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับ

แนวคิดการตลาดของ ซาวิเออ (Savioz, 2002 : 37-C) ได้ศึกษา การใช้เทคโนโลยีพื้นฐานของ ธุรกิจ SMEs เพื่อการออกแบบและการทดลองจิตความสามารถการประยุกต์ข่าวสารเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมของบริษัทเพื่อสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจทางธุรกิจ พบว่า การใช้ เทคโนโลยีที่ชาญฉลาดจะทำให้กระบวนการตรวจสอบและสนับสนุนสำหรับการออก ผลิตภัณฑ์ใหม่ ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรในยุคปัจจุบันที่สร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับองค์กรด้วยการแนะนำสินค้าและบริการใหม่ ๆ ออกสู่ตลาดตลอดเวลา ความคิด สร้างสรรค์ไม่จำเป็นจะต้องเป็นสิ่งใหม่ที่ยิ่งใหญ่ขนาดเปลี่ยนแปลงโลกได้ แต่อาจหมายถึงการ แสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ของสินค้าหรือบริการเดิมการรวมสิ่งของหลาย ๆ อย่างที่เคยแยกกันอยู่ ให้กลับมาทำงานร่วมกันเพื่อสร้างงานใหม่ ๆ หรือการปรับปรุงของเก่าให้ดีขึ้น ทั้งในรูปลักษณะ และการใช้งาน สิ่งที่ผู้บริหารควรดำเนินการ คือการใช้ภาวะผู้นำอย่างเหมาะสมและยืดหยุ่นใช้ ความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์และกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของคนในกลุ่มส่งเสริมให้ พนักงานได้แสดงออก ได้ทำงานร่วมกับคนในฝ่ายอื่น ๆ ได้สัมผัสกับลูกค้าและโลกภายนอก ได้ทดลองสิ่งใหม่ ๆ ดังนั้น การมีพนักงานที่มีความคิดสร้างสรรค์และการประยุกต์ใช้ข่าวสาร ทางเทคโนโลยี รวมทั้งผู้บริหารทำตนให้เป็นตัวอย่างการใช้ความคิดสร้างสรรค์จะทำให้การ ตัดสินใจทางธุรกิจรวดเร็วและแม่นยำขึ้น

4.1 ความสัมพันธ์เป็นรายคู่

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายคู่พบว่า มีคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด จำนวนสามอันดับ ซึ่งจะทำการอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

4.1.1 ผลลัพธ์ชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก กับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารเงินและทุน มีความสัมพันธ์ไปในทิศทาง เดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย ที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลลัพธ์ชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และ ของที่ระลึกเป็นสินค้าที่ต้องใช้วัตถุดิบที่มีต้นทุนค่อนข้างสูง ดังนั้นกลุ่มผู้ผลิตผลลัพธ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จึงควรมีการบริหารจัดการด้านการบริหารเงินและทุนให้ดี ทั้งในเรื่องของการจัดทำบัญชีและมีการวางแผนในการใช้ได้อย่างชัดเจนเพื่อให้การปฏิบัติ มีความราบรื่น ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารของ ศิริวรรณ เจริญรัตน์ และคณะ (2545 : 11) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของ องค์กร โดยการวางแผน การจัดองค์กร การชักนำ และการควบคุม สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การเงิน ทรัพยากรข้อมูลขององค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ

4.1.2 ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก กับ

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารการผลิต มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึกต้องอาศัยการบริหารจัดการด้านการบริหารการผลิตที่มีประสิทธิภาพมากจึงจะทำให้ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึกประสบผลสำเร็จ ดังนั้นกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามควรมีการจัดการด้านการบริหารการผลิตในเรื่องของการตรวจสอบคุณภาพของสินค้าทุกชิ้นที่ออกจำหน่าย มีการวางแผนการผลิตทุกขั้นตอน มีการตรวจสอบขบวนการผลิตทุกขั้นตอน มีการสร้างความชำนาญและความมีฝีมือของสมาชิกอยู่เสมอ และมีการจัดเก็บวัตถุดิบ อุปกรณ์ เครื่องมือเป็นอย่างดีจึงจะทำให้กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้นต่อไป ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารการผลิตของปราณี ดันประยูร (2546 :7) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการผลิตและการปฏิบัติการ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์สินค้าและบริการ โดยการแปลงสภาพปัจจัยนำเข้าให้เป็นผลผลิตที่มีคุณภาพ ปริมาณและเวลาตามที่กำหนด โดยมีต้นทุนต่ำ ผู้บริหารการผลิตจึงต้องทำกิจกรรมหรือหน้าที่ในการบริหารทั้ง 5 คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดกำลังคน การสั่งการ และการควบคุม

4.1.3 ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก กับ

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารการตลาด มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึกเป็นสินค้าที่ตลาดมีความต้องการอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึกเป็นผลิตภัณฑ์ที่นิยมในเฉพาะจังหวัดหรือภาคนั้น ๆ จึงทำให้ตลาดไม่กว้างขวางเท่าที่ควร ดังนั้นกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามควรมีการบริหารจัดการด้านการบริหารการตลาดให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทุกภาคให้ได้ ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดการตลาดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545 : 75) ได้กล่าวไว้ว่า การตลาด หมายถึง กระบวนการในการวางแผนและการบริหารแนวความคิดการตั้ง ราคา การส่งเสริมการตลาด และการจัดจำหน่าย ความคิดสินค้าและบริการเพื่อสร้างให้เกิดการแลกเปลี่ยน โดยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การและสนองความพึงพอใจของบุคคลจากความหมายนี้จะเห็นว่าเน้นขั้นตอนในการบริหาร

การตลาด ซึ่งมีขั้นตอนเหมือนกับการบริหาร โดยทั่วไปซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ ตามแผน การควบคุม แสดงให้เห็นถึงเครื่องมือการตลาดที่สำคัญ 4 ประการ อันประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด

5. สมมติฐานข้อที่ 5 ผลผลิตต่อหัวชุมชนประเภทสมุนไพรมิใช่อาหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ผลผลิตต่อหัวชุมชนประเภทสมุนไพรมิใช่อาหารกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผลผลิตต่อหัวชุมชนประเภทสมุนไพรมิใช่อาหาร มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันต่ำกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทสมุนไพรมิใช่อาหารเป็นผลิตภัณฑ์ที่กำลังนิยมกันมากในปัจจุบัน และตลาดธุรกิจประเภทนี้กำลังขยายกว้างมากขึ้น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้จากผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ผลิตมาให้ล้วนมีส่วนผสมของสมุนไพรมิใช่อาหารแทบทั้งหมด ดังนั้นกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ควรคิดหาวิธีการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนของตนให้เป็นที่รู้จักและขึ้นชอขของลูกค้าให้มากขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ คาเซน (Kaxem, 2003 : 3851-A) ได้ศึกษา ความสามารถทางการแข่งขันของ SMEs : บทบาทของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs และกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานของบริษัท กรณีศึกษาของประเทศอียิปต์ พบว่า ในช่วงเศรษฐกิจขาลงผู้ประกอบการต้องเผชิญหน้ากับการแข่งขันที่รุนแรงเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ ผู้ประกอบการต้องใช้กลยุทธ์ในการปฏิบัติ การทั้งระบบภายในบริษัท โดยเน้นที่กระบวนการตัดสินใจและการทำงานต้องเป็นทีม ระบบบัญชีต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ทางการตลาด ผู้ประกอบการต้องมีการสร้างสรรค์ธุรกิจเพื่อธุรกิจคงอยู่พร้อม ๆ กับการเจริญเติบโต นอกจากนี้ผู้ประกอบการต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และผู้ประกอบการต้องทุ่มเททั้งเวลาและเงิน ในการลงทุนทางธุรกิจ

5.1 ความสัมพันธ์เป็นรายคู่

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายคู่พบว่า มีคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด จำนวนสามอันดับ ซึ่งจะทำการอธิบายตามลำดับ ดังนี้

5.1.1 ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารเงินและทุน มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารเป็นผลิตภัณฑ์ที่กำลังเป็นที่นิยมมากในขณะนี้และเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ต้นทุนในการผลิตไม่สูงมากนัก หากกลุ่มผู้ผลิตผลผลิตเกษตรกรชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารจัดการด้านการบริหารเงินและทุนอาจทำให้กลุ่มผู้ผลิตผลผลิตเกษตรกรชุมชน มีรายได้จากผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ได้ไม่มากนักน้อยเลยทีเดียว มีความสอดคล้องกับแนวคิดของภัทรารุช นาคคุณทรง (2547 : 88) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการการเงินและบัญชี จัดทำแผนงบประมาณรายรับและรายจ่ายการดำเนินงานในช่วงระยะเวลา 1 ปี ไว้ล่วงหน้า ได้แก่ แผนงบประมาณการขายและงบประมาณการผลิต ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการเพิ่มยอดขายสินค้าในแต่ละปี การตรวจสอบข้อมูลให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายเพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มของผลการดำเนินงานว่าประสบผลสำเร็จเพียงใด

5.1.2 ผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารการตลาด มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคู่แข่งค่อนข้างมากในปัจจุบัน เนื่องจากประชาชนกำลังหันมานิยมผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทสมุนไพรกันมากขึ้น หาก กลุ่มผู้ผลิตผลผลิตเกษตรกรชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามมีการบริหารจัดการด้านการบริหารการตลาดที่มีประสิทธิภาพแล้วอาจทำให้คนในชุมชนมีรายได้จากการผลผลิตเกษตรกรชุมชนประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารได้ ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ.(2545 : 75) ได้กล่าวไว้ว่า การตลาด หมายถึง กระบวนการในการวางแผนและการบริหารแนวความคิดการตั้ง ราคา การส่งเสริมการตลาด และการจัดจำหน่าย ความคิดสินค้าและบริการเพื่อสร้างให้เกิดการแลกเปลี่ยน โดยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การและสนองความพึงพอใจของบุคคลจากความหมายนี้จะเห็นว่าเน้นขั้นตอนในการบริหารการตลาด ซึ่งมีขั้นตอนเหมือนกับการบริหารโดยทั่วไป ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การควบคุม แสดงให้เห็นถึงเครื่องมือการตลาดที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ผลผลิต (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place or Distribution) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เครื่องมือทั้ง 4 ประการนี้ เรียกว่าส่วนผสมทางการตลาด(Marketing Mix)

หรือ 4P's การใช้เครื่องมือ 4P's ต้องมีการวางแผนเพื่อสนองความพึงพอใจของบุคคล และการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การด้วย

5.1.3 ผลผลิตกลุ่มชุมชนประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการบริหารการผลิต มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผลผลิตกลุ่มชุมชนประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร มีกรรมวิธีในการผลิตที่ไม่ยุ่งยากเท่าที่ควรแต่ก็ต้องอาศัยฝีมือและประสบการณ์ก็สามารถทำได้ ดังนั้นกลุ่มผู้ผลิตผลผลิตกลุ่มชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามควรมีการวางแผนการผลิตทุกขั้นตอน มีการตรวจสอบขบวนการผลิตทุกขั้นตอนมีการสร้างความชำนาญและความมีฝีมือของสมาชิกอยู่เสมอ มีการจัดเก็บวัตถุดิบ อุปกรณ์ เครื่องมือเป็นอย่างดีและที่สำคัญควรมีการตรวจสอบคุณภาพของสินค้าทุกชิ้นที่ออกจำหน่ายเพื่อให้ลูกค้าที่ซื้อเกิดความพึงพอใจ ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารการผลิตและการปฏิบัติการของปราณี ต้นประยูร (2546 :7) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการผลิตและการปฏิบัติการ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์สินค้าและบริการ โดยการแปลงสภาพปัจจัยนำเข้าให้เป็นผลผลิตที่มีคุณภาพ ปริมาณและเวลาตามที่กำหนดโดยมีต้นทุนต่ำ ผู้บริหารการผลิตจึงต้องทำกิจกรรมหรือหน้าที่ในการบริหารทั้ง 5 คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดกำลังคน การสั่งการ และการควบคุม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทผลผลิตกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลผลิตกลุ่มชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ข้อมูลหลายประการที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ดำเนินกลุ่มผู้ผลิตผลผลิตกลุ่มชุมชน โดยผู้วิจัยขอเสนอแนะตามความสำคัญดังต่อไปนี้

1.1 การบริหารจัดการ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดแผนงานต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของธุรกิจอย่างชัดเจนและมีการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกอยู่เสมอเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้มีฝีมือในการผลิตสินค้าที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 การบริหารเงินและทุน ผู้ประกอบการควรมีการวางแผนและการบริหาร

ด้านเงินทุนของกลุ่มอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

1.3 การบริหารการผลิต ผู้ประกอบการควรจะมีการวางแผนในการผลิต และคัดเลือกอุปกรณ์ เครื่องมือในการผลิตให้เหมาะสมกับการทำงาน โดยมีการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น

1.4 การบริหารการตลาด ผู้ประกอบการควรมีการสร้างความแตกต่างจากผลิตภัณฑ์คู่แข่งอยู่เสมอและมีการเลือกตลาดกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจนเพื่อจะได้ทราบตลาดของตนเองและจะได้ผลิตสินค้าที่ตรงตามความต้องการ เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบการต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเภทผลิตภัณฑ์กับประสิทธิภาพ การบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยใครขอเสนอแนะ ดังนี้

2.1 เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาในประเด็นเดียวกันแต่ควรใช้สถิติอื่นๆ ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย เช่น การหาค่าความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.2 การทำวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจผู้วิจัยจึงควรศึกษาปัจจัยทางการตลาด 4 P's ด้วย (ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด) ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า ในการทำการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยทางการตลาดเพิ่มเติมในแง่ธุรกิจ